

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ
КАРАРЫ

«Мәгариф турында» Татарстан Республикасы
Законына үзгәрешләр кертү хакында» 461-6 номерлы
Татарстан Республикасы законы проекты турында

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы КАРАР БИРЭ:

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутатлары А.Р. Зарипов, Л.Н. Рыбакова тарафыннан кертелгән «Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» 461-6 номерлы Татарстан Республикасы законы проекты беренче укылышта кабул итәргә.

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы Рәисе

Казан шәһәре,
2023 елның 14 сентябре
№ 2146-VI ДС

Ф.Х. Мөхәммәтшин

461-6 номерлы проект
Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы депутатлары
А.Р. Зарипов,
Л.Н. Рыбакова
тарафыннан кертелә

**«Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законна
үзгәрешләр кертү хакында**

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗАКОНЫ**

1 статья

«Мәгариф турында» 2013 елның 22 июлендәге 68-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законна (Татарстан Дәүләт Советы Жыйалма басмасы, 2013, № 7; 2014, № 7; 2015, № 3, № 10 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыйалмасы, 2016, № 3 (I өлеш), № 40 (I өлеш); 2018, № 1 (I өлеш), № 54 (I өлеш); 2019, № 2 (I өлеш); 2020, № 1 (I өлеш), № 26 (I өлеш), № 57 (I өлеш); 2021, № 36 (I өлеш), № 77 (I өлеш), № 93 (I өлеш); 2022, № 24 (I өлеш), № 49 (I өлеш), № 77 (I өлеш), № 90 (I өлеш); 2023, № 3 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

1) 3 статьяның 2 өлешендә:

а) 15² пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«15²) Федераль законның 71¹ статьясындагы 6 өлешендә югары белем бирүнең уку-укуыту программалары буенча Татарстан Республикасы бюджетенең бюджет ассигнованиеләре исәбеннән максатчан укуыту турында шартнамә йөкләмәләрен үтәмәгән өчен штрафны түләү тәртибен, аның күләмен билгеләү һәм аны Татарстан Республикасы бюджетене күчерү тәртибен билгеләү;»;

б) 15³ пунктны үз көчен югалткан дип танырга;

2) 11 статьяның 1 өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«1. Инновацион эшчәнлек яңа дәрәсләкләрне һәм алар белән бергә комплектта эшләнгән укуыту ярдәмлекләрен эшләүгә, апробацияләүгә һәм гамәлгә кертүгә, мәгариф системасын фәнни, укуыту-методик яктан тәэмин итүне камилләштерүгә юнәлдерелгән һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыра торган оешмалар һәм мәгариф өлкәсендә эшли торган бүтән оешмалар, шулай ук аларның берләшмәләре тарафыннан инновацион проектларны һәм программаларны гамәлгә ашыру рәвешендә башкарыла. Мәгариф өлкәсендә инновацион эшчәнлекне гамәлгә ашырганда белем бирү мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен саклау, федераль дәүләт мәгариф стандарты, федераль дәүләт таләпләре, мәгариф стандарты белән билгеләнгән таләпләрдән дәрәжәсе һәм сыйфаты түбән була алмаган белем бирү һәм алу тәэмин ителгән булырга тиеш.»;

3) 20 статьяда:

а) 1 өлөштө икенче жөмлөнө төшөрөп калдырырга;

б) 2 өлөшнө түбөндөгө редакциядө бэян итэргө:

«2. Федераль законда каралган очрактарда, граждaн һәм максатчан укытуга заказ бирүчө белән беррэттән максатчан укыту турында шартнамөнең яктары белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешма була һәм граждaн максатчан укыту турында шартнамө нигезендө эшкө урнашачак оешма да булырга мөмкин.»;

в) 3 өлөшнө түбөндөгө редакциядө бэян итэргө:

«3. Максатчан укытуга заказ бирүчө максатчан укыту турында шартнамө яисө шартнамөлөр төзү турындагы тәкъдимнәрне «Работа в России» халыкны эш белән тәмин итү һәм хезмөт мөнәсәбәтләре өлкәсендө бердәм цифрлы платформада урнаштыра. Күрсәтелгән белешмөлөр федераль законнар нигезендө файдалану рөхсөт ителмөгән мөгьлүматтан тыш һәркем файдалана ала торган мөгьлүмат була.»;

г) түбөндөгө эчтөлөклө 3¹ пункт өстэргө:

«3¹. Максатчан укыту турында шартнамө төзөргө телүүчө граждaн урта һөнәри белем яисө югары белем бирүнең уку-укыту программалары буенча укуга кабул ителгәндө яисө турыдан-туры уку вакытында гариза бирергө мөмкин. Әлегө гариза кәгазь яисө электрон рәвештө бирелө, уку вакытында кәгазь рәвешендө бирелө.

д) түбөндөгө эчтөлөклө 3² пункт өстэргө:

«3². Урта һөнәри белем яисө югары белем бирүнең уку-укыту программалары буенча укуга кабул ителгәндө яисө турыдан-туры уку вакытында граждaн максатчан укыту турында шартнамөне максатчан укытуга заказ бирүченөң берсө белән генө төзөргө хокуклы.»;

е) түбөндөгө эчтөлөклө 3³ пункт өстэргө:

«3³. Максатчан укыту турында шартнамө шартлары, аны төзү тәртибе һәм сроклары, граждaн тарафыннан максатчан укыту турында шартнамө төзөгәндө гариза бирү тәртибе, максатчан укытуга заказ бирүчө тарафыннан «Работа в России» халыкны эш белән тәмин итү һәм хезмөт мөнәсәбәтләре өлкәсендө бердәм цифрлы платформада урнаштырыла торган белешмөлөр Федераль закон нигезендө билгеләнө.»;

ж) 4 өлөштө «йөкләмөлөрне үтәмөгән» сүзлөрөннөн соң «яисө аның тарафыннан максатчан укыту турында шартнамө берьяклы тәртиптө өзөлгән» сүзлөрөн өстэргө, түбөндөгө эчтөлөклө жөмлө өстэргө: «Граждaнга максатчан укыту турында шартнамөдө каралган ярдөм чаралары бирелмөгән очракта, граждaн максатчан укыту турында шартнамөне вакытыннан алда өзөргө хокуклы.»;

з) 5 өлөштө «үтәмөгән очракта, ул өч ел дөвамында» сүзлөрөн «максатчан укыту турында шартнамөдө билгеләнгән срок дөвамында үтәмөгән яисө аның тарафыннан максатчан укыту турында шартнамө берьяклы тәртиптө өзөлгән очракта,» сүзлөрөнө алмаштырырга;

и) 7 өлөшнө түбөндөгө редакциядө бэян итэргө:

«7. Максатчан укыту турында шартнамөне төзү һәм өзү тәртибе, максатчан укыту турында шартнамө төзелө торган граждaннарга карата максатчан укытуга заказ бирүчөлөр тарафыннан куела алуы таләплөр, хезмөт эшчәнлеген гамәлгө

ашыру урынын билгеләү һәм үзгәртү шартлары, якларны максатчан укыту турында шартнамә йөкләмәләрен үтәүдән азат итү тәртибе һәм нигезләре, максатчан укыту турында шартнамә яклары тарафыннан «Работа в России» халыкны эш белән тәмин итү һәм хезмәт мөнәсәбәтләре өлкәсендә бердәм цифрлы платформада максатчан укыту турында шартнамәне үтәмәгән очраklar турындагы белешмәләрне урнаштыру тәртибе һәм сроклары, компенсация түләү тәртибе, чыгымнар күләмен билгеләү һәм аларны каплау тәртибе дә керә торган максатчан укыту турындагы нигезләмә, максатчан укыту турында шартнамәнең типлаштырылган рәвешә, максатчан укыту турында шартнамәне яисә шартнамәләрне төзү турындагы тәкъдимнәрне «Работа в России» халыкны эш белән тәмин итү һәм хезмәт мөнәсәбәтләре өлкәсендә бердәм цифрлы платформада урнаштыру тәртибе һәм сроклары, максатчан укыту турында шартнамәне төзүгә ризалыкның эчтәлегә һәм аны дәүләт хезмәт күрсәтүләренә һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләренә бердәм порталы аша бирү тәртибе Федераль закон нигезендә Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.»;

к) 9 өлештә «жирле үзидарә органы» сүзләреннән соң «яисә тиешле орган буйсынуындагы оешма» сүзләрен өстәргә.

2 статья

1. Әлеге Закон, әлеге Законның 1 статьясындагы 1 һәм 3 пунктларыннан тыш, рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

2. Әлеге Законның 1 статьясындагы 1 һәм 3 пунктлары 2024 елның 1 маеннан үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Рәисе

**«Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законына
үзгәрешләр керту хакында»
Татарстан Республикасы законы проектына
АҢЛАТМА**

«Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында» Татарстан Республикасы законы проекты федераль законнарга туры китеру максатларында эшленде.

2024 елның 1 маеннан үз көченә керә торган «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль законга үзгәрешләр керту хакында» 2023 елның 14 апрелендәге 124-ФЗ номерлы Федераль закон белән максатчан укуыту төшенчәсе кертелә һәм, гавами конкурс һәм эш бирүчеләрнең гавами гаризалары нигезендә барлык гражданнар өчен максатчан укуытуны сайлауның һәм аннан һәркем файдалана алуның комплекслы системасын булдыру өлешендә урта һөнәри яисә югары белем бирүнең уку-укуыту программалары буенча максатчан укуытуга кабул иту үзенчәлекләре беркетелә. Үзгәрешләр максатчан кабул иту һәм максатчан укуыту механизмын камилләштерүгә, кирәкле һөнәрне түләүсез алганда яшьләр өчен мөмкинлекләрне киңәйтүгә һәм максатчан укуыту тәмамланганнан соң эшкә урнашу гарантияләрен булдыруга юнәлдерелгән. Ачык конкурс системасын булдыру максатларында максатчан укуыту турында шартнамәләр төзү хакындагы тәкъдимнәр заказ бирүчеләр тарафыннан «Работа в России» халыкны эш белән тәэмин иту һәм хезмәт мөнәсәбәтләре өлкәсендә бердәм цифрлы платформада урнаштырылырга тиеш булачак. Моннан тыш, һәр катнашучы тарафыннан максатчан укуыту турында шартнамәне үтәмәгән өчен жаваплылык турындагы гамәлдәге нигезләмәләр төгәлләштерелә. Аерым алганда, максатчан укуытуга заказ бирүче тарафыннан максатчан укуытуга кабул ителгән гражданны эшкә урнаштыру йөкләмәсен үтәлмәгәндә, ә гражданин тарафыннан максатчан укуыту турында шартнамәдә билгеләнгән срок эчендә хезмәт эшчәнлеген гамәлгә ашыру йөкләмәсе үтәлмәгәндә тотылган бюджет чыгымнары күләмендә штраф түләнәчәк. Штраф укуыту түләнгән бюджетка күчерелә.

2023 елның 24 июнендә үз көченә кертгән «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль законга үзгәрешләр керту хакында» 2023 елның 24 июнендәге 264-ФЗ номерлы Федераль закон белән шул исәптән мәгариф өлкәсендә инновацион эшчәнлек турында нигезләмәләр төгәлләштерелә. Шулай итеп, инновацион эшчәнлек яңа дәрәслекләрне һәм алар белән бергә комплектта эшләнгән укуыту ярдәмлекләрен эшләүгә, апробацияләүгә һәм гамәлгә кертүгә, мәгариф системасын фәнни, укуыту-методик яктан тәэмин итүне камилләштерүгә юнәлдерелгән һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыра торган оешмалар һәм мәгариф өлкәсендә эшли торган бүтән оешмалар, шулай ук аларның берләшмәләре тарафыннан инновацион проектларны һәм программаларны гамәлгә ашыру рәвешендә башкарыла.

Баян ителгәннәрне исәпкә алып, «Мәгариф турында» 2013 елның 22 июлендәге 68-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына тиешле үзгәрешләр кертергә кирәк.

**«Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законына
үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законын
кабул итүгә бәйле рәвештә үз көчләрен югалткан дип танылырга, туктатылып
торырга, үзгәрешләр кертелергә яки кабул ителергә тиешле Татарстан
Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары
ИСЕМЛЕГЕ**

«Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законын кабул итү Татарстан Республикасы башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актларына тиешле үзгәрешләр кертүне таләп итми.

**«Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законына
үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законы проектын
ФИНАНС-ИКЪТИСАДЫЙ НИГЕЗЛӘУ**

«Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында» Татарстан Республикасы законнын кабул итү Татарстан Республикасы бюджетыннан өстәмә чыгымнар таләп итми.